

YL0A/LGT - PIRMĀ AMATIERU EKSPEDĪCIJA UZ KOLKAS BĀKU ARLHS LAT-006 WLH LH-0022 (ex LH-1007)

Jau pagājušajā gadā drīz vien pēc atgriešanās no pirmās ILLW Latvijas ekspedīcijas Akmeņraga bākā (gan 2001.gan 2002.gada ekspedīciju fotogrāfijas apskatāmas LRG mājas lapā www.lrg.lv), radās doma 2002.gadā sarīkot ekspedīciju uz Latvijas eksotiskāko bāku un vienīgo Latvijas salu – Kolkū. Aktīvistu grupas pamatsastāvs praktiski palika nemainīgs. Jau vasaras sākumā tika sacerēta vēstule atbilstošajām uzraudzības institūcijām ar lūgumu atļaut ILLW'02 ietvaros Liepājas amatieru komandai uzturēties Kolkas bākā. Pēc nelielām neprecizitātēm, kas saistītas ar uzraudzības institūciju atbildības teritorijas izmaiņām, tika panākta vienošanās ar Rīgas ostas Hidrogrāfijas dienestu par šādas ekspedīcijas iespējamību. Vienlaicīgi ar liepājnieku centieniem iegūt atļauju, identiskas darbības bija uzsākuši arī rīdzinieki, tāpēc galu galā tika nolemts veidot vienu apvienotu komandu.

Tā kā neviens no plānotās ekspedīcijas dalībniekiem nekad nebija bijis uz Kolkas salas, tika nolemts, ka divas nedēļas pirms noliktā datuma ir jāaizbrauc izlūkbraucienā, lai gūtu skaidrāku priekšstatu par to, kādas antenas ir iespējams uzstādīt un, kas no papildu aprīkojuma būs nepieciešams. Vienojāmies ar bākas pārvaldnieku par pieņemamu datumu un laiku. Pēc „kaujas lauka” aplūkošanas turpat Kolkas ciemata kafejnīcā arī tika precizēts nepieciešamais līdzīņemamais aparātūras, antenu, pārtikas krājumu apjoms, kā arī sadalīti pienākumi.

Pēc divām nedēļām no Liepājas Kolkas bākas virzienā devās YL2CI/Kārlis, YL2GQG/Andris, YL2GUI/Egils un YL1ZF/Kaspars. No Rīgas YL2AO/Juris, YL3GMG/Marita, YL2KA/Jevgeņijs, YL2RR/Aleksandrs. Pēdējā brīdī mūsu komandai pieslēdzās arī YL2CQ/Ervīns no Dundagas.

Nezinātājiem jāpaskaidro, ka Kolkas bāka atrodas apmēram 5,2 kilometru attālumā no krasta liela smilšu sēkļa galā. Salu mākslīgi izveidoja aizpagājušajā gadu simtenī Krievijas cara Aleksandra III flotes admirāļa Baženova vadībā. Vietējie zemnieki kļaušu kārtā ziemas laikā ar pajūgiem uz ledus nogādāja akmeņus un bēra tos speciāli izcirstā āliņģī, tādējādi izveidojot pamatu, uz kura 1884.gadā tika uzbūvēta Kolkas bāka (tolaik saukta *Domesņenskij majak*). Salas platība ir ap diviem tūkstošiem kvadrātmetru, pie tam, ēku ārējais perimetrs apjots ar aptuveni trīs ar pusi metrus augstu akmens sienu, kas paredzēta aizsardzībai pret viļņiem un vēju. Torņa kopējais augstums ir nepilni trīsdesmit metri, uguns augstums divdesmit pieci metri. Pašlaik bāka ir pilnīgi automatizēta un uz tās vairs pastāvīgi neatrodas cilvēki. Padomju laikā uz salas tika izvietota padomju armijas daļa, taču pēc neatkarības atjaunošanas nu jau desmito gadu tā atkal ir neapdzīvota un par padomju armijas klātbūtni atgādina vairs tika gaiši zilā krāsā krāsotās telpu sienas un dažas metāla gultas. Bākas funkcionēšanai nepieciešamo enerģiju nodrošina saules baterijas, tādēļ cilvēki tur ierodas tikai, lai veiktu tehnikas apkopi, vai novērstu kādus defektus.

Par vienīgajiem salas „pastāvīgajiem iedzīvotājiem” uzskatāms liels daudzums kaiju, jūras kraukļu un trīs roņi. Par kaiju klātbūtni jau iztālēm liecina krīta baltumā nobalsinātie salas akmeņi un ēku jumti, taču visas šaubas par kaiju kundzību salā zūd izkāpjot krastā. Visapkārt neciešama smaka, pie kuras visi trešajā dienā, paldies dievam, jau bija pieraduši. Arī staigāšana basām kājām ir „slidīga” nodarbošanās, jo, acīmredzot, kaijas nav iepazinušās ar Administratīvā kodeksa pantu par dabisko vajadzību kārtošanu sabiedriskās vietās. Šur tur mētājas putnu ģindeņi dažādās sadalīšanās stadijās. Vienīgais pārtraukums putnu invāzijai bijis gadā, kad ziemas laikā pa ledu uz salas nokļuvusi lapsa. Kūmiņš tad uzcītīgi mielojies ar putnu olām un mazuļiem un ēku jumti kaut uz brīdi atguvuši savu dabīgi sarkano krāsu.

Kolkas ragā satiekas Baltijas jūras straumes un vēji ar Rīgas jūras līci, tāpēc kuģošanas situācija nelielām laivām bieži vien nav visai labvēlīga, savukārt, ar lielākiem peldlīdzekļiem piekļūšana nav iespējamaniecīgā dziļuma dēļ. Ar vēju Kolkā nevar jokot. Tas dažu stundu laikā var sagriezties spēcīgā virpulī un piekļūt salai vairs nav iespējams. Pirms dažiem gadiem kāds Mākslas akadēmijas profesors izteicis vēlmi noskatīties saules rietu no salas, taču gribētā romantiskā vakara

vietā noskatījies piecus saules lēktus un rietus. Vējš un jūra sabangojusies un nabaga profesoram nācies piecas diennaktis uzturēt sevi pie dzīvības ar pieciem līdzīgiem paņemtajiem āboliem. Tāpēc līdz pat izbraukšanas brīdim neviens no mums nevarēja būt īsti pārliecināts, ka patiešām uz salas nokļūsim. Nelabvēlīgu laika apstākļu gadījumā tika paredzēts arī rezerves variants – doties uz netālus krastā esošo Miķeļtorņa bāku (augstākā bāka Latvijā – 59 metri), taču par prieku mums, ķerties pie šī rezerves varianta nebija vajadzības – izbraukšanas rītā „debesu kanceleja” bija noorganizējusi teju vai ideālus laika apstākļus.

Bākas pārvaldnieks Visvaldis izrādījās atsaucīgs cilvēks un laipni pieteicās mūsu komandu ar savu laivu nogādāt uz salas. Tas, protams, krietni vien atvieglāja dzīvi, jo nebija nepieciešams no Liepājas ar treileri vest laivu. Tā kā pārvaldnieka laiva ar pārlietu lieliem izmēriem neizcēlās, lai nevajadzētu veikt neskaitāmus reidus (ceļš vienā virzienā aizņēma aptuveni 40 minūtes), detalizēti tika izplānots līdzīgi ņemamās aparatūras, antenu, pārtikas un degvielas daudzums. Kopš padomju armijas laikiem bākā atrodas 40 kW dīzeļģenerators, kurš patērē aptuveni nieka 10 l degvielas stundā. Par tik „ēdelīga” ģenerators izmantošanu doma tika atmesta nekavējoties, jo ar nelielu laivu aizgādāt papildus esošai kravai pusi tonnas degvielas nebija iespējams. Tā vietā no Liepājas atvedam 3 kW *Mitsubishi* benzīna ģeneratoru. Ap 16. augusta pusdienas laiku gan aparatūras kalns, gan paši bijām nokļuvuši uz salas un varējām sākt iekārtošanos.

Uz salas bez bākas atrodas trīs palīgceltņi, kurās izvietotas virtuve, guļamtelpas, ģenerators telpa, dažāda veida noliktavas un pat pirts. Visas šīs telpas tika nodotas mūsu rīcībā, taču praktiski izmantojam tikai trīs – vienu virtuves, vienu darba telpas un vienu gulēšanas vajadzībām.

Kā plānots, izveidojam divas īsviļņu un vienu ultraīsviļņu darba vietas. Par atbalsta punktu izmantojot bākas torni, tika novilkta 40 metru diapazona *delta loop*, 80 metru un 160 metru diapazona *Inverted-V* (lai precīzāk stādītos priekšā salas izmērus, atzīmēšu, ka 160 metru antenas galus nācās atlocīt burta L veidā, jo salas izmēri neļāva izveidot standarta konfigurāciju), kā arī *GP DX-77* 40-30-20-17-15-12-10 metru diapazoniem un 9 elementu F9FT antenu 2 metru diapazonam. Īsviļņu darba vietās tika izmantoti *Kenwood TS-570D* un *TS-870* + 2 x *Notebook*, ultraīsviļņu – *Yaesu FT-847*. Ierobežotās elektrotīkla jaudas dēļ pastiprinātāji tika atstāti mājās. Diemžēl Kuldīgā vēl joprojām tiek izmantots TV 1. kanāls, kas praktiski padara neiespējamu darbu 6 metru diapazonā virzienā uz dienvidiem.

Ap 1400Z viena īsviļņu darba vieta daļēji ir gatava un varam sākt strādāt. Pēc 50 minūšu CQ uz 80 m *Inverted-V* 20 metru diapazonā (Hi) pirmie 100 QSO ir nostrādāti. Pa to laiku ir sagatavotas arī pārējās darba vietas un pēc nelielas vakara maltītes esam pilnībā QRV. Kā jau iepriekš tika izziņots, bijām gatavi strādāt CW/SSB/RTTY, taču ILLW sakrīt ar SARGT RTTY sacensībām, tāpēc nekāda lielā strādāšana RTTY nesanāk. Protams, varēja jau arī strādāt PSK, HELL, MFSK, SSTV un citos veidos, taču šajos darba veidos temps ievērojami krītas vai aktivitāte ir tik niecīga, ka pat nav vērts tērēt mūsu ierobežoto laiku. Nolemjam, ka mēģināsim dot iespēju nostrādāt ar šo reto bāku iespējami vairāk stacijām un koncentrēsimies uz CW/SSB. Darbs ēterā turpinās līdz vēlai nakts stundai. Pamatmasa QSO 40-30-20-17 metru diapazonos. 160-80-15-12-10 temps ļoti lēns vai vispār nav izplatības. Ap 2300Z (0200LV) komandas dalībniekus vienu pēc otra pievar miegs. Kopā ar YL2RR/Aleksandru turpinām darboties CW vēl kādas pāris stundas, līdz pievienojamies pārējiem.

Pēc dažu stundu veselīgas atpūtas turpinām tālāk. Par publikas piekrišanu nevar sūdzēties. Dažbrīd pat sanāk tīri vai *pile-up*. Pamatā Eiropas stacijas, pāris labi izplatīšanās brīži JA virzienā, daži VK/ZL. Nez kāpēc pamaz W savukārt dienvidamerikāņi praktiski negrib mūs dzirdēt ne uz viena no diapazoniem, kaut arī viņus dzirdam diezgan lielā skaitā. Šķiet, ka mūsu „avārijas antenu” saimniecība strādā salīdzinoši labi – kā nekā visapkārt mums sāļš ūdens jeb, no antenu izvietojuma viedokļa, teju vai ideāla zeme. YL2CI/Kārlis pusi dienas priecājās par sakaru ar 4X desmit metru diapazonā. Fakts kā tāds jau nebūtu ievērojams cieniņš, ja vien sakars nebūtu uztaisīts ar RS 59 abos virzienos, mūsu pusē lietojot 2 metru *Yagi*.

Nepiespiestā atmosfērā turpinām līdz tumsai, kad jūrā sāk parādīties pēc krasta mērauklas pavisam neliels vējiņš un viļņošānās. Šeit, atrodoties jūras vidū, tas gan izskatās drusku savādāk. Vecais draugs *Mērfijs* par mums nebūt nav aizmirsis – vējš spītīgi met viļņus tieši no tās puses, kur atrodas piestātne. Vēl spēcīgākas brāzmas un viļņošānās mums var draudēt ar profesora likteni, jo ar laivu piebraukt bākai vēl lielāka vēja apstākļos nebūs iespējams. Bākas iekšpusē, no viļņu plīšanas pret salu, līst tāds kā smalks lietutiņš. Atliek tikai minēt, kas notiek uz salas brīdī, kad ārā plosās vētra ar vēja ātrumu kādi trīsdesmit metri sekundē... Skats, droši vien, ir iespaidīgs. Pasmejamies, ka provianta jau patreiz vēl kādam brīdim pietiek un turpinām strādāt.

Ap nākamās dienas vidu sākam pamazām vākt antenas un aparatūru. Arī vējš drusku sāk pierimt un jāizmanto mirklis lai nokļūtu krastā. Vēl tikai kopēja fotografēšanās un drīz vien jau YL0A/LGT QRT.

Kopā šajās dienās kopumā nostrādājām 72 DXCC valstis un 22 WAZ zonas.

MTR	PH	CW	RY	BND
160	5	1		6
80	100	103		203
40	5	657		662
30		122		122
20	103	307	20	430
17		129		129
15		23		23
12				0
10	1	1		2
6				0
2	22	18		40
2X	236	1361	20	1617

Visas komandas vārdā liels paldies Rīgas brīvdostas pārvaldes hidrogrāfijas dienestam, bāku daļas galvenajam speciālistam un Kolkas bākas pārvaldniekam Visvaldim Feldmanim par izpratni un palīdzību šīs neaizmirstamās nedēļas nogales organizēšanā, kā arī YL3GMG par izsalkušās komandas paēdināšanu.

73 es CU International Lighthouse Lightship Weekend 2003

© YL1ZF Kaspars

Koriģēts publicēšanai www.lrg.lv - YL3GIE, Valdis